

fleste Steder paa Landet. Jeg kunde nævne en Række Landkommuner, hvor man har en ganske fortrinlig Skat, som jeg vilde ønske gennemført som Statskat og som Kommuneskat i Kjøbenhavn; og Grunden til denne Stats Fortrinlighed maa netop søges deri, at man har fastholdt Formuen baade som Begreb og i Praxis. Det er saaledes Tilfældet med ikke faa Kommuner i Nordsjælland; det er ligeledes Tilfældet med flere lollandfke Kommuner, og jeg har ogsaa Exempler, hentede fra jydske Kommuner, ligesom jeg i det Hele er overbevist om, at der fra Landet kunde hentes en Række Exempler paa god kommunal Beskatning, for hvis Vedkommende det vilde være et Tilbageffridt at faae den foreliggende Lov. Paa hvilken Side af Lovforslaget man end kaster sit Blik, er det kun Indkomsten, man læser om; Formuen har den høitærede Minister kun erindret for at glemme den og lade den falde. — Uagtet man maatte ogsaa her vil finde, at jeg gaar for vidt, saa kan jeg dog ikke Andet end fremhæve dette, at man kommer ind paa store Vanskeligheder ved at tage den foreslaaede nye Skat kun som Kommuneskat og ikke tillige som Statskat. Meningen er jo dog den engang at bruge disse Kommuneskatter tillige som Statskatter, men naar dette skal ske, saa er der saa mange Hensyn at tage, saa mange praktiske Foranstaltninger at træffe og forskjellige theoretiske Betragtninger at gjøre gjældende, at jeg kun kan tilraade at gjøre Arbeidet paa en Gang. Gjør man ikke dette, saa fordobles man kun sit Arbejde, idet man skal til at lave om paa en Kommuneskat, som nu engang er indarbejdet med stort Besvær, og dernæst bliver Arbejdet i det Hele ikke saa godt, naar man skal til at medtage visse Ting, som det er nødvendigt at medtage ved en Statskat, men som man fornuftigvis ikke har kunnet medtage, saalænge der kun var Tale om en Kommuneskat, idet det vilde være for besværligt og kostbart. Jeg kan ikke andet end anbefale, uagtet jeg meget godt veed, at det er et af de Punkter, hvor man finder, at det er at gaa for vidt, at man tager Kommuneskatterne og Statskatterne for paa en Gang; jeg veed vel, at det ofte støder — Mange her i Landet ere derimod altid for at gaa meget jævnt frem — men jeg kan dog ikke andet end sige, at man kommer undertiden ikke saa lidt videre, naar man tager lidt stærkt fat. Man maa naturligvis ikke tage for Meget for paa en Gang, men paa den anden Side maa man da ogsaa vogte sig for at tage for lidt med. Man maa jo dog altid anvende en vis Uleilighed, gjøre visse Befølgninger, og sætte baade Pengekræfter og Arbejdskræfter i Bevægelse osv. for at gennemføre noget Nyt, men Alt dette er det dog neppe forsværligt at gjøre, naar man ikke vinder temmelig Meget derved. Jeg kan ikke negte, at jeg endog saa nærer en vis Frygt for, at Formuebeskatningen skal lide Støde ved udelukkende at blive anvendt paa det kommunale Omraade. S

Norge f. Ex., hvor Formuebeskatningen i det Hele hviler paa rigtige og gode Grundsaetninger, har jeg hørt Folk, som ogsaa ifølge deres Stilling have haft den fuldeste Leilighed til at skaffe sig et Overblik over disse Forhold i Landet, nære store Betænkneligheder ved den Maade, hvorpaa den der har udviklet sig, og jeg er overbevist om, uden at jeg dog her tør komme nærmere ind derpaa, at de samme Forhold, som have udviklet sig i Norge, ville udvikle sig overalt, hvor man har den Slags Skatter kun som Kommuneskat og ikke tillige som Statskat efter de samme Grundsaetninger. Naar Kommunalbestyrelsen i Kjøbenhavn har anført noget Saadant som, at Formuen vilde flygte, naar man gif over til at beskatte den, saa er det et Moment, der kan have sin Betydning, men som man i alt Fald kun kan komme udover, naar man lader Skatten tillige blive Statskat, og der gjælder altsaa det Samme her, som jeg nylig sagde, at man overhovedet ikke kan ordne den Slags Sager paa den rette Maade, naar man ikke behandler dem fra et vist omfattende Synspunkt (Udfrydelse). Ja, jeg er villig til — og det er jo det, som væsentligt adskiller mig fra Flertallet i denne Sal — at tage, hvad jeg kan faae, naar jeg mener det er godt; det er jo ogsaa den første Behandling af Sagen, hvor jeg naturligvis kun kan udtale mig for, hvad jeg finder er rigtigst, og hvor jeg gjør det saameget mere, som jeg veed, at der ogsaa fra andre Sider vil komme Fordring paa at tage Skatten i den dobbelte Egenskab af Kommuneskat og Statskat. — Endelig sagde det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgtreds (Jønger), at han ikke syntes, det var rigtigst at slaa Hartkornskatterne fast i denne Lov. Jeg vil nu ikke accentuere den modtagne Opfattelse saa stærkt, som min ærede Ven fra Fredericia (Gad) har gjort det, thi saavidt jeg opfattede ham rigtigst, gjorde han netop dette Punkt til Betingelse for overhovedet at gaa ind paa Lovforslaget (Gad: Nei!); jeg har da misforstaaet det ærede Medlem, og jeg for mit Vedkommende vil heller ikke gjøre dette Punkt til en saadan Betingelse. Hvad derimod Formuebeskatningen angaar, da er det vist, at jeg paa ingen Maade vil tage denne Lov, naar den ikke medtager denne Beskatning. Underledes forholder det sig derimod med Hartkornskatten. Jeg skal være enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavn i, at man kan tage dette Punkt særskilt, men jeg er ganske vist enig med det ærede Medlem for Fredericia i, at det er hensigtsmæssigt at medtage den her i det Dieblit, man gaar til en saa gennemgribende Forandring i den kommunale Beskatning, hvorefter de forskjellige Skatter ville blive brugte i et helt andet Forhold end tidligere. Naar man ser hen til, hvorledes samtlige kommunale Udgifter — saavel Sogneudgifterne som Amtsudgifterne — og dermed da ogsaa Skatterne — voxe, saa er jeg overbevist om, at det vil være i Hartkornseienes egen